

178.2 (471)

Kansa raittiiksi, kieltolaki kunniaan!

Kirj. *Anton Huotari.*

Paljon on maassamme vuosikymmenien kuluessa puhuttu väkijuomain tuottamasta turmiosta, suoritettu vakaumuksellista raittiustyötä ja lopuksi otettu lain-säädäntökin avuksi kansan raitistuttamisessa. Mutta siitä huolimatta olisi liian uskallettua sanoa taistelumme toivotun päämäärän olevan vielä näkyvissä. Päin-vastoin täytyy apein mielin myöntää, että raittiustyön ihanne, täysin raitis kansa, on vielä varsin kaukana.

Alussa mainittujen yhteisten ponnistusten hedelmänä vallitsee meillä nyt yleinen väkijuomain kieltolaki. Mutta sitä vastaavaa *kansanraittiutta* ei ole vielä saavutettu. Väkijuomat tekevät edelleenkin suurta tuhoa kansamme keskuudessa.

Alkoholin vaarat.

Hillittömyys on kansamme veressä. Väkijuomain vaikutuksesta joutuu se usein raivotilaan. Lukuisat murhat ja muut rikokset, jotka tehdään humalapäissä, ovat siitä selvänä todistuksena, ja siitähän maamme on tullut surullisen kuuluisaksi. Niissä murskautuu yksilöiden onni, särkyy kotien rauha ja koko yhteiskunta näyttää sairauden oireita. Ja tämä yhteiskuntamme myrkytys on sitäkin pelottavampaa, kun se kaikki nykyisin tapahtuu salassa hiipivän laittoman väkijuomaliikkeen muodossa.

Noiden ikävien tosiasiain toteaminen ei kuitenkaan saa meitä saattaa epätoivoon. Sillä oikeata taistelijaa vastoinkäymiset vain terästävät uusiin ponnistuksiin. Suurimmatkaan asiat eivät ole tässä maailmassa koskaan toteutuneet ilman ankaraa työtä.

21339

Alkoholin valta on todellakin vielä suuri, ja sillä on runsaasti innokkaita puolustajia. Sitä tukee vanha tottumus, vuosisataiset traditsiot ja väkijuomaliikkeestä hyötyväin ihmisten yksityisedut. Monipäinen ja -kätinen kapitalismi on osannut ottaa myöskin alkoholin siipiensä suojaan ja aseekseen olemassaoloansa puolustaessaan. Alkoholismi on yksi niistä vetojuhdista, jotka on valjastettu kapitalismin kaikki-murskaavain triumfi-vaunujen eteen. Mutta juuri siksi on kansan vähäväkisille kerroksille huudettava: *Varokaa, sillä väkijuomissa on köyhälistön tuho!*

Tämä ei suinkaan ole ensimmäinen varoitus. Sellaisia on annettu, kuten sanottu, meidänkin maassamme jo kymmeniä vuosia. Mutta kun kaikki eivät ota varoituksia kuullakseen, on niitä kerta toisensa perästä uudistettava. Väkijuomilla on näet niin viettelevä vaikutus, että huolimatta niiden yleisesti tunnetusta vahingollisuudesta ihmiset yhä uudelleen antautuvat alkoholijuomain petettäväksi. Kansamme pohjakerrokset ovat kyllä jo pitkän aikaa tunteneet väkijuomain turmiollisuuden yksilöiden, perheiden ja koko yhteiskunnan menestykselle. Ja sentähden on näistä pohjakerroksista noussut voimakas vaatimus väkijuomaliikkeen kokonaan lopettamisesta. On tunnettu yksilöiden heikkous tässä taistelussa, ja siksi on vedottu yhteiskunnan apuun. Tätä tietä tultiin lopuksi, kansan vaatimusten kannustamina, kieltolain säätämiseen.

Kieltolaki — kansan pohjakerrosten vaatimus.

Kaikki tietävät, että kieltolakimme aikaansaaminen ei ollut mikään helppo asia. Kun se vaatimus ensi kerran esitettiin olivat kansan varsinaiset pohjakerrokset kaikkea valtiollista sananvaltaa vailla. Heidän ääntään ei kuultu valtiollisten neuvostopöytäin ääressä. Siitä huolimatta nousi varsinkin köyhälistöpiireistä selvä ja suora vaatimus: väkijuomat apteekin hyllyille! Se

vaatimus liitettiin myöskin työväen oman valtiollisen puolueen ohjelmaan heti kun sellainen puolue v. 1899 perustettiin. Siitä asti on väkijuomakiellon vaatimus ollut maamme sosialidemokraattisen puolueen ohjelmassa.

Valtiollista valtaa vailla olevan kansan vaatimuksia ei vallassaolijain tarvinnut ottaa huomioonsa. Ellei maassamme olisi tapahtunut vakavia valtiollisia muutoksia, ei kieltolain toteutumiselle olisi ollut mitään edellytyksiä. Sillä minkään valtiollisen harvainvallen tarkoituksiin ei kuulu väkijuomaliikkeen lopettaminen. Väkijuomat näet ovat yhtä hyödylliset valtiolliselle harvainvallalle kuin kapitalismillekin. Yhtä hyvin kuin ne tekevät työläisestä asemaansa tyytyväisen orjan ne myöskin haihduttavat mielistä valtiollisen vastustushalun. Mutta kohta kun kansamme sai valtiollisen ääni-oikeuden ja kaupunkilaisen tehdasorjan sekä maaseudun salotöllin asukkaana ääni tuli yhtä painavaksi kuin minkä tahansa rahamiehen, nousi näistä kansan pohjajoukoista entistä voimakkaampi vaatimus: Kieltolaki voimaan! Sittenkin oli sillä vielä vuosikausien esteettiellään, mutta suuren valtiollisen mullistuksen jälkeen ja kansamme päästyä vapaasti kohtalostaan määräämään se uskalsi ottaa täyden askeleen ja toteutti tuon vuosikausien taisteluissa esitetyn vaatimuksensa.

Kieltolain vastustajat.

Mutta taistelu alkoholia vastaan ei suinkaan loppunut kieltolain säätämiseen. Se vain muutti muotoaan. Sillä alkoholi on voimakas vastustaja. Puolustajien joukossa ovat toimeliaimpia ne, jotka hyötyvät alkoholi-liikkeestä. Varsin innokkaita ovat myöskin tavalliset juomapaheen orjat. Niinikään on verrattain suuri juomatavan suosijain joukko, ne jotka ovat tottuneet näkemään väkijuomia käytettävän kaikissa suuremmissa perhejuhlissa y.m. tilaisuuksissa. Ja sitten on

suuren suuri välinpitämättömien ryhmä, ne jotka eivät välitä koko asiasta.

Kaikki edellämainitut kansalaispiirit ovat kieltolain toteutumisen vakavana esteenä. Ja niiden kukkurana on sitten *virallinen välinpitämättömyys*. Kieltolaki ei ole vastenmielinen vain noille ylempänä kuvatuille ryhmille, vaan sillä on suureksi osaksi vastassaan myöskin virkamiesmaailma, joiden oikeastaan pitäisi olla valvomassa valtiossa voimassaolevien lakien noudattamista. Virkamiehet ovat yleensä porvarillisen maailmankatsomuksen omaavia. He ovat kasvaneet ja kasvatetut vanhanaikaisissa ihanteissa. Siksi eivät he tahdo sulattaa kieltolakia, joka on kansan syvien rivien vaatimuksesta säädetty ja rajoittaa herrojen virkamiestenkin yksilöllisiä vapauksia. Kieltolakimme toteuttamisen yksi pahimpia kompastuskiviä onkin se, ettei meillä ole riittävästi kieltolakia kunnioittavaa virkamiehistöä. Ja jos valtion omissa palvelijoissa ei ole kunnioitusta lakia kohtaan, kuinka voidaan sellaista vaatia yhteiseltä kansalta.

Epätyydyttävä raittiustilanne.

Kieltolain ja raittiuden vastustajat mielellään kuvailvat nykyisen raittiustilanteemme huonoa asemaa. Kuinka mielellämme soisimmeakaan sen paremmaksi! Mutta edellä on tehty muutamia viittauksia, mistä kieltolain toteuttamisen vaikeudet johtuvat. Osaksi on tähän raittiusväen omaakin syytä. Kun kieltolaki säädettiin, oltiin aluksi siinä luulossa, ettei vakaumuksellista raittiustyötä kieltolain aikana enää tarvitakaan. Tämä erehdys kyllä ennen pitkää huomattiin ja riennettiin laiminlyöntiä korjaamaan. Välillä saivat kuitenkin alkoholiliikkeen puolustajat aikaa järjestyä vastustukseen ja alkoholikapitalismi ryhtyi johdonmukaiseen työhön kieltolain kiertämiseksi. Ja tätä työtä on se järjestelmällisesti näihin asti harjoittanut. Sen an-

siota on äärettömän laaja salakuljetus, väkijuomain salakauppa, laitton väkijuomatarjoilu hotelleissa j.n.e. Kun lainsäädännön avulla on koetettu tukkia noita reikiä, on jatkuvasti keksitty uusia. Luvaton väkijuomaliike tuottaa tavallista runsaammin, ja siksi väkijuomakapitalismin kannattaa siihen uhrata suuria summia. Rahakkaat yhtymät suorittavat väkijuomain salakuljetuksen, ja jos joku lasti joutuu takavarikkoon, korvataan vahinko yhteisesti. Nykyaikaiset kulkuneuvot vievät tämän turmion liemen kaukaisiin maakyliinkin ja myrkyttävät kansaa sielläkin. Viranomaisten huolenpito kieltolain noudattamisesta on niin veltto, että jopa pääkaupungissakin, suurilukuisen poliisin nenän alla, julkeasti rikotaan kieltolakia. Asianharrastajain ja vapaaehtoisten valvojain toimenpiteiden kautta on kuitenkin saatu niin paljon aikaan, että pääkaupungin ravintolat, aina hienompia hotelleja myöten, yksi toisensa perään ovat joutuneet kiinni kieltolakirikoksista. Siinä näkyy virallisen valvonnan surkeus kaikessa loistossaan.

Eivätkä syytöksemme viranomaisten leväperäisyyttä kohtaan tähän lopu. Kun itse sellaisetkin järjestysviranomaiset, joiden velvollisuuksiin kuuluisi kieltolain valvonta, joutuvat syytteeseen kieltolakirikoksista, kun oikeuden jäsenet alentuvat väkijuomain ammattimaiseen salakuljetukseen, kun etsivällä poliisilla itsellään voi olla pirtuauto ja kun raittiudenvalvojat joutuvat ylempien viranomaisten toimesta syytteeseen ja rangaistukseen siitä, että he uskollisesti koettavat valvoa maassa voimassaolevan lain toteuttamista, niin silloin todellakaan ei asia ole oikealla tolalla! Ja onpa saatu nähdä sellaistaikin, että hovioikeuden presidentti ryhtyy julkisessa puheessaan agiteeraamaan kieltolakia vastaan. Eikä vähemmän hämmästyttävää ole sekään, että vanginkuljettaja jättää kuljetettavansa oman onnensa nojaan, menee itse juopottelemaan ja löytää lopuksi itsensä poliisiputkasta. Siinä muutamia selviä

näytteitä siitä, että mahtavat voimat ovat liikkeellä kieltolakia vastaan ja ettei näissä ole tuntematonta suoranainen rahan voimakaan, nykyisen yhteiskunnan mahtavin voimatekijä. Ja suuri osa porvarillista n.s. yleistä mielipidettä on saman taudin myrkyttämä. Se on kuin tarttuva rutto, joka jäyttää yhteiskuntamme terveitä perusteita. Tärkeä osa mädän leviämiseen on sillä sanomalehdistöllä, joka on asettunut alkoholi-iiikkeen puolelle ja kieltolakia vastaan. Nämä lehdet, tiesi mistä syystä, yrittävät kuvata raittiustilanteen vielä todellista synkemmäksi ja sitä tietä koettavat levittää kieltolakivastaista ja väkijuomaliikettä suosivaa mielialaa kansanjoukkoihin. Sillä tavalla on niistä tullut alkoholikapitalismin liittolaisia, kieltolainrikkojain puolustajia ja raittiusaatteen julkivihollisia.

Olemme jo maininneet, ettei nykyinen tilanne raittiusväkeäkään tyydytä. Mutta asia ei suinkaan parane sillä, että harjoitetaan lakkaamatonta mustanmaalausta. Järkevämpää on ryhtyä yhteisin voimin korjaamaan epäkohtia. Jos kieltolakimme ei ole kyennyt vielä vieämään meitä toivottuun ihanteeseemme, niin on koetettava lisätä ponnistuksiamme päämäärään pääsemiseksi. Kieltolakia ei ole todistettu kelvottomaksi sillä, että sen vastustajat niin sanovat, eikä raittiuden ihannetta saada naurettavaksi selittämällä, että on paljon heikkoja ihmisiä, jotka eivät voi kieltäytyä väkijuomista, kun heille niitä tyrkytetään.

Kieltolakimme kelvottomuuden huutajain pitäisi ottaa huomioon ne ylivoimaiset olosuhteet, joissa olemme joutuneet kieltolakia toteuttamaan. Ympäriämme ei ole yhtään kieltolakivaltiota, rannikkomme on pitkä ja maamme maastosuhteet edulliset salakuljetukselle. Jos emme muutamassa vuodessa ole ehtineet saada salakuljetusta loppumaan, niin ei se ole ainoastaan meidän syymme, vaan olosuhteiden. Mutta paljon parannusta asiaan on jo saatukin. Ja jos kansamme terveellä pohja-

aineksella riittää uskollisuutta kieltolakia kohtaan, niin ei päämäärän saavuttaminen ole mahdoton. Sen lisäksi vaaditaan, että myöskin viranomaiset tekevät tehtävänsä ja että porvarillinen julkinen sana lopettaa selvän kieltolakivastaisen agitatsioninsa. Vain sillä edellytyksellä, että kaikki kansan hyvät voimat kokoontuvat tämän asian ympärille, on voitto mahdollinen.

Työväki ja raittius.

Vakaumuksellinen raittiustyö on kieltolakimme säilymiselle välttämätön. Sitä työtä on terästettävä kaikissa piireissä. Työväenluokka on väkijuomaliikkeen jaloissa kaikkein turvattomimmassa asemassa. Sen taloudellinen asema on heikoin ja väkijuomain käytön vaikutukset tuntuvat siellä kaikkein raskaimmin. Varsinkin perhe, vaimo ja lapset, joutuvat siitä kärsimään. Jos kieltolainkin vallitessa näkee surullisia kuvia tästä, niin kuinka paljon suuremmaksi ei tämä kurjuus tulisi laillisen väkijuomaliikkeen aikana. Siitähän on vieläkin lukemattomissa työläisperheissä ikäviä muistoja. Yhtä vaarallista on se, että alkoholi jättää synkät jäljet juomarin jälkeläisiin, heikontaa suvun ja tekee sen vastaanottavaiseksi taudeille sekä jättää suoranaisia rappeutumismerkkejä. Nykyiset laittomat väkijuomat, jotka ovat kaiken virallisen tarkastuksen ulkopuolella ja joihin vielä sekoitetaan vaikutuksen tehostamiseksi myrkyllisiä aineita, ovat kaksinkerroin *terveydelle vaarallisia*. Tästäkin syystä olisi niitä vältettävä kuin ruttoa.

Työväenluokalla on erikoinen syy karttaa väkijuomia myöskin sen *omien valtiollisten päämäärien vuoksi*. Alkoholi on hyvin vaarallinen »ystävä». Se on erinomainen kapitalismin liittolainen, sillä se vie käyttäjältään kaikki korkeammat harrastukset. Kansanluokka, joka joskus aikoo ottaa yhteiskunnan ohjat omiin käsiinsä, ei saa sumentaa aivojaan alkoholihöyryillä. Alkoholin orjuudessa oleva työväestö ei kykene viemään yhteis-

kunnallisia ihanteitaan päätökseen. Siihen tarvitaan selvää päätä ja valveutuneiden joukkojen järjestynyttä toimintaa. Ja kansalliselta kannalta ottaen on muistettava, että mikään kansa, joka on nautinnoissa vellostuttanut itsensä, ei ole jaksanut säilyttää asemaansa maailman kiistakentillä. Historia antaa siitä monta varoittavaa esimerkkiä. Varsinkin pienen kansan on syytä pitää se muistissaan.

Järjestyneen työväen kannalta ei suinkaan ole samantekevää, kuinka kieltolain ja raittiusasian käy. Kuten jo olemme maininneet, on raittiusasia kuulunut yhtenä osana sosialidemokraattisen puolueen ohjelmaan sen perustamisesta lähtien. Tälle ohjelmalle tulee meidän edelleen olla uskollisia ja koettaa vaikuttaa sen toteutumiseen koko yhteiskuntaelämässä. Mutta varsinkin *oman luokkamme keskuudessa* on työskenneltävä raittiusasian hyväksi. Valitettavasti on työväessäkin paljon kieltolain rikkojia. Kunnia-asiamme olkoon tämän epäkohdan korjaaminen, ainakin oman luokkamme kohdalta. On toimittava siten, että kieltolakia ei ainoastaan henkilökohtaisesti noudateta, vaan myöskin *valvotaan sen noudattamista toveripiirissä*. Järjestelmällistä raittiustyötä varten on meillä nyt oma järjestömme

Sosialidemokraattinen Raittiusliitto.

Tämä oma raittiusliittomme on meidän tehtävä voimakkaaksi raittiusjärjestöksi liittymällä sen jäseniksi ja vaikuttamalla järjestöjemme yhtymiseen tähän keskusjärjestöön. Yksilöjen onnen, kotiemme rauhan ja koko työväenluokan kohoamisen nimessä on meidän oltava *sosialidemokraattisessa raittiustyössä* mukana ja muodostettava luja muuri *kieltolain tukemiseksi*. Kaiken tämän työn päämääränä olkoon alkoholin käytöstä vapaa

raitis kansa.